

به نام ایران —————ان به کام جمهوری آذربایجان

با نتیجه‌ای که آذربایجانی‌ها برای ساز تار در یونسکو دریافت کردند، بعید نیست که برای «کمانچه» هم تقاضایی داده باشند

/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

«محمد سریر» عضو کمیسیون ملی یونسکو در ایران گفت: با نتیجه‌ای که آذربایجانی‌ها برای ساز تار در یونسکو دریافت کردند، بعید نیست که برای «کمانچه» هم تقاضایی داده باشند.

به گزارش فارس، ساز «تار» به نام کشور آذربایجان در یونسکو به ثبت رسید. این خبری بود که از نشست اخیر کمیسیون میراث معنوی یونسکو در پاریس منتشر شد. براین اساس، روش‌های سنتی در ساخت و همچنین روش‌های نوازندگی و اجرای ساز تار به نام کشور آذربایجان ثبت شده است.

اقدام یونسکو در حالی صورت گرفته است که هنرمندان دیگر کشورها، ساز «تار» را یکی از مهم‌ترین سازهای ایرانی خوانده‌اند و بیشتر «تار» را به نام ایران می‌شناسند. از سوی دیگر از آنجا که ایران هیچ مشارکتی در پرونده ثبت جهانی تار نداشته ساز تار به نام آذربایجان در یونسکو به ثبت رسید.

اما خبرهای دیگر حاکی از آن دارد که فعالان فرهنگی دیگر کشورها (آذربایجان) در تلاش هستند تا ساز «کمانچه» را هم در سازمان یونسکو به ثبت برسانند.

«محمد سریر» از پیشکسوتان عرصه موسیقی کشور و رئیس هیئت مدیره خانه موسیقی در گفت و گو با خبرنگار موسیقی فارس در این خصوص اظهار داشت: ساز تار به عنوان یک اثر ناملموسی به نام کشور آذربایجان در یونسکو ثبت شده است. برای اطلاع از این موضوع کسی متوجه مراحل ثبت آن می‌شد که در جلسات یونسکو حضور داشته باشد. این مسئله بر عهده مسئولان فرهنگی کشور است.

عضو هیئت رییسه کانون موسیقی دانان سینمای ایران یادآور شد: حضور مسئولان فرهنگی در جلسات یونسکو باعث می‌شود تا اظهار نظرهای دیگر کشورها را بهتر شنیده و مطلع شوند و اگر موضوعی در خصوص فرهنگ کشور ما به وجود آید با بررسی کردن دوباره آن می‌توانند موضوع را برگردانند. نزاع‌هایی که اکنون در باره ساز «تار» به وجود آمده است با ارایه مستندات و مدارک می‌توان یونسکو را قانع کرد که از این ساز به عنوان یک میراث مشترک نام ببرد.

رئیس هیئت مدیره خانه موسیقی ایران تصریح کرد: ثبت تار به نام آذربایجان یک زنگ خطری است تا به این فکر بود که سازهای دیگر به عنوان یک میراث فرهنگی ایران ثبت شود الان ما نمی‌دانیم با نتیجه‌ای که آذربایجانی‌ها برای ساز تار دریافت کردند، بعید نیست برای «کمانچه» هم تقاضایی داده باشند.

عضو کمیسیون ملی یونسکو در ایران، خاطرنشان کرد: نهادهای خصوصی یا هر نهاد دیگری نمی‌تواند برای ثبت آثار معنوی ایران به یونسکو برود این کار را از طریق دولت صورت می‌گیرد. همانطور که خانه موسیقی از طریق دولت اقدام به ثبت ردیف‌های موسیقی کرد.

به گزارش فارس، «کمانچه» یکی از سازهای ایرانی است. این ساز علاوه بر شکم، دسته و سر، در انتهای تحتانی ساز پایه نیز دارد که روی زمین یا زانوی نوازنده قرار می‌گیرد. اولین نشانه‌های تاریخی در مورد کمانچه در کتاب «موسیقی الکبیر» اثر ابونصر فارابی در قرن چهارم هجری دیده شده است. وی در این کتاب از کمانچه با نام عربی آن، رباب یاد می‌کند. کمانچه در دوران صفویه و قاجاریه جزء سازهای اصلی موسیقی ایران بوده است.

از شاخص‌ترین کمانچه‌نوازان ایرانی می‌توان به علی اصغر بهاری، رحمت‌الله بدیعی و مجتبی میرزاده اشاره کرد. برخی از نوازندگان شاخص معاصر می‌توان به کیهان کلهر، داود گنجه‌ای، اردشیر کامکار و سعید فرج پوری اشاره کرد.

گزارش از: روح‌الله فرقانی فدافن

پایان پیام.